

Wspólne oświadczenie w sprawie Ukrainy

**Ministrów Spraw Zagranicznych Trójkąta Weimarskiego
Franka-Waltera Steinmeiera (Niemcy), Laurenta Fabiusa
(Francja) i Radosława Sikorskiego (Polska)
złożone dnia 31 marca 2014 r. w Weimarze, Niemcy**

My, Ministrowie Spraw Zagranicznych Trójkąta Weimarskiego, wyrażamy głębokie zaniepokojenie kryzysem w Europie, którego jesteśmy obecnie świadkami. Od czasu naszej wspólnej wizyty w Kijowie w lutym br. razem poszukujemy sposobów deeskalacji sytuacji.

W tym kontekście z zadowoleniem przyjmujemy wysłanie w ostatnim czasie przez OBWE misji monitorującej, która stanowi pierwszy krok w dobrym kierunku, tj. kierunku deeskalacji. Międzynarodowi obserwatorzy będą mieli okazję wyrobić sobie obiektywny obraz sytuacji oraz przyczynia się do złagodzenia napięć i umocnienia pokoju, stabilności i bezpieczeństwa. Ważne jest, aby misja miała swobodny dostęp do wszystkich części Ukrainy. Będziemy podejmować dalsze starania, by umocnić rolę OBWE w rozwiązaniu kryzysu.

W ślad za spotkaniem Rady Europejskiej zachęcamy UE do zintensyfikowania wysiłków na rzecz wykorzystania instrumentów będących w jej dyspozycji do wspomagania deeskalacji sytuacji.

Anektując Krymu, Rosja narusza suwerenność i integralności terytorialną Ukrainy. Stanowi to pogwałcenie ukraińskiej konstytucji i prawa międzynarodowego. Wyrażamy nasze jednoznaczne potępienie dla tego aktu agresji.

Wspólnie opowiadamy się za solidarną europejską odpowiedzią na to wyzwanie. Nie zaakceptujemy strategii, która doprowadziłaby do podziału i rozbitcia Ukrainy lub miałaby na celu przeniesienie działań podejmowanych na Krymie na inne części Ukrainy lub do krajów partnerskich w Europie Wschodniej. Jeżeli Rosja miałaby obrać ten kurs, poprzemy nowe zdecydowane kroki, w tym na płaszczyźnie gospodarczej.

Jutro kryzys ten będzie przedmiotem szczegółowych obrad Ministrów Spraw Zagranicznych NATO. My, Ministrowie Spraw Zagranicznych Trójkąta Weimarskiego, będziemy przekonywać do koncepcji trzystopniowego podejścia Sojuszu: powinniśmy potwierdzić bezpieczeństwo naszych Sojuszników, dogłębnie przeanalizować i skorygować nasze stosunki z Rosją w świetle ostatnich wydarzeń oraz umocnić nasze relacje z Partnerami, w szczególności z Ukrainą w kontekście Rady Ukraina-NATO.

Jednocześnie uznajemy fakt, że Rosję i Ukrainę od zawsze łączyły wyjątkowe, silne więzy oparte na historii,

gospodarce i kulturze. Więzy te należy rozwijać w duchu dobrosąsiedzkich stosunków, wspólnych interesów, autentycznego partnerstwa i w oparciu o integralność terytorialną i suwerenność Ukrainy.

Idea przyświecająca utworzeniu Partnerstwa Wschodniego zakłada wspieranie reform demokratycznych, gospodarczych i społecznych we wschodnim sąsiedztwie. Celem tej strategii jest pomaganie naszym Partnerom w budowaniu silnych, stabilnych, zamożnych i zorientowanych na obywatela państw oraz sprzyjanie kontaktom międzyludzkim. Leży to również w interesie Rosji.

Dlatego będziemy nadal realizować tę strategię i dołożymy starań, aby kraje Partnerstwa Wschodniego nie zostały postawione przed brutalnym wyborem – albo zbliżenie z UE, albo kompleksowa współpraca z Rosją. Przeciw Rosji nie wymierzone jest ani Partnerstwo Wschodnie UE, ani dwustronne umowy, które Unia zawiera ze swoimi partnerami.

W dniu 21 marca UE podpisała część polityczną Umowy stowarzyszeniowej z Ukrainą, która nadaje ważny impuls rozwojowi państwa prawa, a także zawiera zobowiązanie do podpisania pozostałej części Umowy stowarzyszeniowej oraz pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu. Ponadto, z myślą o ustabilizowaniu trudnej sytuacji gospodarczej Ukrainy, UE jednostronnie usunie cła i zapewni pomoc finansową. Aby wysłać silny sygnał poparcia, skonsolidować międzynarodowe wysiłki pomocowe i omówić konieczne reformy, sugerujemy zorganizowanie konferencji w sprawie skoordynowania międzynarodowego wsparcia, w tym pomocy technicznej dla Ukrainy po wyborach prezydenckich. Bylibyśmy bardzo zadowoleni z udziału strony rosyjskiej.

Z satysfakcją przyjmujemy wypracowanie przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) porozumienia na poziomie urzędników z władzami Ukrainy w sprawie programu reform gospodarczych, który może uzyskać wsparcie w postaci dwuletniego porozumienia pożyczkowego *stand-by* (SBA). Liczymy na jego zaaprobowanie przez Radę Wykonawczą MFW. Ponadto zachęcamy Federację Rosyjską do współdziałania na rzecz stabilizacji gospodarczej Ukrainy, zwłaszcza poprzez ułatwianie handlu zgodnie z zasadami WTO oraz zaproponowanie Ukrainie uczciwych cen gazu.

21 marca UE podjęła również decyzję o przyspieszeniu podpisania Umów stowarzyszeniowych z Gruzją i Mołdawią. Już wkrótce Mołdawia zostanie objęta unijnym programem ruchu bezwizowego, natomiast w przypadku Gruzji poczyniono znaczące postępy w ramach Planu działania na rzecz liberalizacji wizowej. Posunięcia te stanowią dobitne potwierdzenie naszego poparcia oraz odzwierciedlenie osiągnięć Mołdawii i Gruzji. Wyrażamy gotowość udzielenia dalszego wsparcia w okresie po podpisaniu Umowy stowarzyszeniowej oraz zapewnienia pomocy na etapie implementacji.

Jako świadkowie porozumienia z 21 lutego zachęcamy władze Ukrainy, aby główne zasady zawarte w tym dokumencie uczyniły elementem ukraińskiej polityki. Przyczyniłoby się to również do wdrożenia Umowy stowarzyszeniowej:

- o Po pierwsze, inkluzywny charakter: zachęcamy rząd w Kijowie do wyjścia naprzeciw wszystkim regionom Ukrainy oraz do zapewnienia przedstawicielskiego i inkluzywnego charakteru struktur rządowych.
- o Po drugie, demokracja: wybory prezydenckie należy przeprowadzić 25 maja, muszą one być solidnie przygotowane, wolne i uczciwe. Namawiamy również do przyjęcia harmonogramu procesu reformy konstytucyjnej.
- o Po trzecie, pojednanie: wszystkie strony muszą się przyłączyć do starań na rzecz pełnego zbadania wszelkich naruszeń praw człowieka i aktów przemocy. Zachęcamy przywódców Ukrainy do przyspieszenia toczącego się procesu rozbrojenia, przywrócenia państwowego monopolu na użycie siły oraz odcięcia się od grup ekstremistycznych.

W tym momencie wielka odpowiedzialność spoczywa na Rosji. Wzywamy Rosję do powstrzymania się od dalszej eskalacji sytuacji na Ukrainie oraz do zmniejszenia ilości wojsk wzdłuż granicy rosyjsko-ukraińskiej. To samo dotyczy innych państw Partnerstwa Wschodniego.

Popieramy dalszą działalność misji obserwacyjnych na Ukrainie w ramach Dokumentu wiedeńskiego oraz Traktatu o otwartych przestworzach i apelujemy do Rosji o wpuszczenie na swoje terytorium kolejnych misji poza zobowiązaniami wynikającymi z kontyngentów.

Zdecydowanie opowiadamy się za merytorycznym dialogiem między Ukrainą i Rosją i widzimy w nim główną metodę deeskalacji i tworzenia mechanizmu rozwiązywania bieżących, zaległych kwestii z zakresu wojskowości, gospodarki i spraw społecznych.

Równolegle z tego rodzaju dialogiem proponujemy przeprowadzenie przez UE i Rosję rozmów z Ukrainą, Mołdawią i Gruzją na temat konsekwencji, jakie Umowy stowarzyszeniowe z UE niosą dla obydwu stron.

Zgłaszamy gotowość do dalszej pomocy na rzecz umacniania ducha Porozumienia podpisanego 21 lutego w Kijowie.

Berlin, 31.03.2014